

ความคิดปรัชญาเบื้องหลัง ภาพเขียน Abstract

ม.ล.นิพาดา เทวกุล

เมื่อเราพูดถึงหรือนึกถึงภาพเขียนหรืองานศิลปะแนว abstract นั้น ส่วนใหญ่เรามักจะหมายถึงภาพเขียนหรือศิลปะที่ปราศจากรูปร่างเนื้อหา ไม่มีอะไรที่เลียนแบบหรือเหมือนกับโลกภายนอกจริง ๆ จะมีแต่เส้นสี หรือรูปเรขาคณิตชนิดต่าง ๆ ปะปนคละกันจนดูไม่ออกว่าเป็นรูปอะไรกันแน่ ก่อให้เกิดความปวดศีรษะแก่ผู้ดูที่ไม่คุ้นเคยกับภาพแนวเช่นนี้เป็นอย่างมาก

นักสุนทรียศาสตร์ ได้ให้คำนิยามของศิลปะแบบ abstract ไว้ว่า เป็นศิลปะที่ไร้รูปทรง (non-figurative) นอกจากนี้ยังเป็นศิลปะที่ไร้การเลียนแบบของสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติ (non-representation) ถึงแม้ว่าจริง ๆ แล้ว ศิลปินบางท่านก็ได้เค้าความคิดของศิลปะสไตล์นี้มาจากความจริงในธรรมชาตินั่นเอง เพียงแต่มาดัดแปลงและนำเสนอในรูปทรงใหม่เท่านั้น เช่นภาพของจิตรกรชาวดัตช์ คือ Piet Mondrian (1872-1944) และจิตรกรชาวอเมริกัน Jackson Pollock (1912-1956) ศิลปะแบบ abstract นี้เป็นศิลปะของศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะ ผู้ที่เป็นคนเริ่มต้นขึ้นเป็นคนแรกคือ Paul Cézanne จิตรกรชาวฝรั่งเศส (1839-1906) ในภาพชื่อ Mont Sainte-Victoire อันเป็นภาพเขียนรุ่นสุดท้ายของเขา

นักคิดสุนทรียศาสตร์ ของศตวรรษที่ 20 ของอังกฤษชื่อ Clive Bell ได้กล่าวถึงความสำคัญของ Cézanne ไว้ในปี ค.ศ. 1920 ว่า “ชื่อของจิตรกรที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในยุโรปถ้าไม่ใช่ Cézanne ก็คงจะเป็น Giotto เป็นแน่” เพราะศิลปะของยุโรปก้าวไปในทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 14 เมื่อจิตรกรและสถาปนิกชาวอิตาลีเขียนชื่อ Giotto di Bondone (1266-1337) ได้เลิกเขียนภาพเลียนแบบเรื่องราวคัมภีร์ทางคริสตศาสนา โดยหันไปใช้ธรรมชาติเป็นแบบแทน หลังจากนั้นจิตรกรรุ่นต่อมา ก็ได้เดินตามแนวที่ Giotto ได้ให้ไว้ นั่นคือใช้ธรรมชาติเป็นแบบทำกันต่อ ๆ มาจนเกือบ 600 ปี จนกระทั่งปีค.ศ. 1878-1887 Cézanne ได้เริ่มปฏิวัติแนวทางใหม่ของรูปแบบของศิลปะอีก โดยใช้รูปทรงเรขาคณิตเป็นพื้นฐานในการนำเสนอภาพดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม Cézanne ก็เหมือนกับ Giotto ในแง่ที่เป็นผู้เริ่มต้นให้แนวความคิดใหม่

ซึ่งจิตรกรในรุ่นต่อ ๆ มาจะทำตาม แต่ก็มีการเปลี่ยนแปลงหรือทำให้ดีขึ้นในสิ่งที่ Cézanne และ Giotto ได้เริ่มต้นไว้ให้ ความคิดและภาพวาดของ Cézanne ได้กลายเป็นแรงบันดาลใจของพวกเขา Cubism ซึ่งมี Picasso เป็นผู้นำอยู่ด้วย ต่อจากนั้นมาศิลปะแบบ abstract ก็เริ่มขยายตัวแพร่หลายออกไป จนกลายเป็นศิลปะประจำยุคศตวรรษที่ 20 ความคิดสำคัญของศิลปะแบบ abstract นี้ก็คือรูปแบบเส้นและสีเพียงเท่านั้นก็สามารถจะก่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้มองได้

Clive Bell (1881-1964) นักสุนทรียศาสตร์ชาวอังกฤษได้เขียนหนังสือที่มีชื่อเสียงเรื่อง “Art” (1914) ขึ้นมา เป็นการพยายามอธิบายความคิดปรัชญาที่อยู่เบื้องหลังภาพเขียนหรือศิลปะแบบ abstract โดยเขาเรียกศิลปะแบบนี้ว่า ศิลปะรูปแบบ (Art as Form)

ศิลปะแบบรูปแบบ เป็นศิลปะแบบใหม่ของศตวรรษที่ ๒๐ เพราะเดิมมันศิลปะทำหน้าที่เลียนแบบธรรมชาติ (Art as Representation) อันเป็นความคิดที่เริ่มมาแต่สมัยของนักปราชญ์กรีกสืบทอดกันมาจนถึงสมัยศตวรรษที่ 19 ซึ่งศิลปะเริ่มเน้นโลกภายในตัวเอง คือความรู้สึกภายในของศิลปินแต่ละคนแทนการเลียนแบบโลกภายนอก ศิลปะของศตวรรษที่ 19 จึงเรียกว่าศิลปะแบบแสดงออกซึ่งความรู้สึก (Art as Expression) อย่างไรก็ตาม ถ้าสังเกตให้ชัดเจนแล้วจะเห็นว่าศิลปะแบบเลียนแบบธรรมชาตินี้ ก็ยังมีความใกล้ชิดกับศิลปะแบบการแสดงออกซึ่งอารมณ์ภายในของศิลปิน เพราะศิลปะทั้ง 2 แบบนี้ยังคงมีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องเกี่ยวกับโลกและชีวิต ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติภายนอก หรือความรู้สึกภายในก็ล้วนแต่ยังเป็นโลกของชีวิตมนุษย์ด้วยกันทั้งสิ้น ศิลปินแบบรูปแบบไม่ได้กล่าวว่า ศิลปะแบบเลียนแบบธรรมชาติ หรือศิลปะแบบแสดงความรู้สึกของศิลปินนั้นเป็นสิ่งที่ผิด เพียงแต่กล่าวเน้นว่าศิลปะทั้ง 2 แบบนั้นไม่ได้ทำหน้าที่ของศิลปะอย่างแท้จริง เพราะศิลปะทั้ง 2 แบบนั้น เป็นศิลปะที่ยังวนเวียนอยู่กับโลกชีวิตและความรู้สึก อยู่กับคุณค่าต่าง ๆ ของมนุษย์ในโลกนี้ แทนที่จะก้าวเข้าไปสู่โลกของศิลปะที่แท้จริงสูงส่งในตัวมันเอง คำขวัญของศิลปะรูปแบบก็คือ ศิลปะเพื่อศิลปะเอง (“art for art’s sake”) ศิลปะไม่ใช่เพื่อชีวิต ศิลปะไม่ใช่เพื่อศีลธรรม ศิลปะไม่ใช่เพื่อผลประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

Bell คิดว่า โลกของศิลปะเป็นโลกของความงามอันสูงส่ง โลกของศิลปะอยู่อย่างเป็นอิสระเหนือโลกแห่งกระแสชีวิต การที่คนจะเข้าถึงโลกของความงามนี้ได้ จะต้องอาศัยความช่วยเหลือจากพวกศิลปิน เพราะศิลปินคือคนที่มีพรสวรรค์ในการที่สามารถนำประสบการณ์ในโลกความงามให้ปรากฏตัวออกมาในงานศิลปะของเขาได้ คนทั้งหลายได้ชมงานศิลปะเหล่านี้ พวกเขาจะเกิดความรู้สึกดื่มด่ำซาบซึ้งขึ้นได้เมื่อพวกเขาสามารถที่จะเห็นความงามที่ศิลปินนำมาปรากฏไว้ในผลงานศิลปะชิ้นนั้น ๆ

Bell อธิบายว่า ศิลปินสามารถที่จะเข้าถึงโลกแห่งความงามได้โดยตรงก็เพราะศิลปินสามารถที่จะมองดูธรรมชาติและสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว ได้คิดแยกแตกต่างจากที่คนธรรมดา ๆ มองดูกันเวลาที่คนธรรมดา มองดูสิ่งต่าง ๆ นั้น พวกเขาจะมองในแง่การปฏิบัติ นั่นก็คือ มองให้รู้ว่าสิ่งนั้นเป็นอะไร มีประโยชน์อะไรใช้ทำอะไรได้บ้าง ตรงกันข้ามกับศิลปินเพราะนอกจากที่เขาสามารถจะดูสิ่งต่าง ๆ ในแง่ปฏิบัติได้เหมือน ๆ กับคนอื่น ๆ แล้ว ศิลปินยังมีความสามารถเป็นพิเศษในการที่จะมองสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวในฐานะที่สิ่ง ๆ นั้นมีความหมาย มีความน่าสนใจในตัวของมันเอง โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์นอกตัวที่มันจะมีต่อมนุษย์ บางทีศิลปินไม่คำนึง

ด้วยซ้ำว่าสิ่ง ๆ นั้นเป็นอะไรกันแน่เพราะเมื่อศิลปินมองดูสิ่งต่าง ๆ รอบตัว นั้น เขาจะมอง ลึกลงไปถึงรูปแบบบริสุทธิ์ (pure form) ของสิ่งเหล่านั้น

ในบางครั้งเมื่อศิลปิน-หมายถึงศิลปินที่แท้จริง-มองสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว เขาจะมองเห็น มันในลักษณะของรูปแบบอันบริสุทธิ์ อันเป็นการรวมตัวกันของเส้นสีที่มีความสัมพันธ์ กลมกลืนกัน เขาจะเกิดมีความรู้สึกชื่นชมแบบสุนทรีย์ะในการเห็นรูปแบบอันบริสุทธิ์นั้น และนี่เองเป็นช่วงเวลาที่เราบังคาลใจเกิดขึ้น กล่าวคือ ศิลปินเกิดความประสงค์อย่าง แรงกล้าที่จะทำให้ความปรารถนาในการแสดงสิ่งที่เขาเองรู้สึกออกมาให้ปรากฏ อารมณ์ ความรู้สึกทางสุนทรีย์ะ ที่ศิลปินประสบในขณะที่มีแรงบันดาลใจนั้น ไม่ใช่เป็นความ รู้สึกว่าสิ่ง ๆ หนึ่งเป็นประโยชน์ต่อชีวิตโดยรวม แต่เขารู้สึกสุนทรีย์ะกับรูปแบบ ภายในของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นภายในตัวมันเอง (Bell : “Art”)

รูปแบบบริสุทธิ์ที่ศิลปินมองเห็นในสิ่งต่าง ๆ รอบตัวนี้เองที่เป็นแรงสร้างสรรค์ให้ศิลปิน นั้นสร้างงานศิลปะขึ้นมา เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดสิ่งที่เขาเห็นให้เป็นรูปร่างขึ้นมาในงานศิลปะ และ รูปแบบบริสุทธิ์นี้เองที่เป็นหัวใจของลักษณะสำคัญของงานศิลปะ Bell ได้อธิบายว่า

ในงานศิลปะนั้น เส้นต่าง ๆ และสีต่าง ๆ จะต้องสอดคล้องกลมกลืนกันด้วยสัดส่วนที่ พอเหมาะพอดีลงตัวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะของงานศิลปะชิ้นนั้น ๆ ซึ่งจะ ทำให้เกิดอารมณ์สุนทรีย์ะที่ละเอียดอ่อนอย่างที่สุดขึ้นมา ความประสานสัมพันธ์สอดคล้อง กันอย่างกลมกลืนของการรวมตัวกันของเส้นสีต่าง ๆ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะ เช่นนี้แหละที่ข้าพเจ้าเรียกว่า “รูปแบบแห่งนัยยะ” (significant form) ในงานทัศน ศิลป์ที่มีชื่อเสียงทั้งหลายนั้นย่อมมี “รูปแบบแห่งนัยยะ” ปรากฏตัวอยู่อย่างจำเป็น (Bell : “Art”)

Bell คิดว่า คนธรรมดาทั่ว ๆ ไปยังยึดติดกับรูปแบบความคิดเก่าที่ผิด ๆ ในการชมงาน ศิลปะ เพราะคนเหล่านี้ไม่รู้ว่าศิลปะที่แท้จริงนั้น ไม่ใช่เนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่บนงานศิลปะ ชิ้นนั้น ๆ แต่ศิลปะที่แท้จริงอยู่ที่ รูปแบบแห่งนัยยะ คือ การรวมตัวกันของเส้นสีแสงที่สัมพันธ์ กันด้วยสัดส่วนที่ลงตัวต่างหาก คนส่วนใหญ่ที่เข้าไปดูภาพเขียนนั้น จะเกิดความรู้สึกพึงพอใจ กับภาพเขียนที่มีเรื่องราวเนื้อหาสาระอันเป็นการถ่ายทอดจำลองแบบสิ่งต่าง ๆ และสภาพชีวิต ต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวที่รู้จักคุ้นเคยเป็นอย่างดี น้อยคนนักที่จะมองภาพเขียนให้ลึกลงไปจาก เนื้อเรื่องบนผืนผ้าใบ, ลงไปสู่รูปแบบแห่งนัยยะ อันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของ ภาพเขียนภาพนั้น

เมื่อมีงานศิลปะตั้งอยู่ตรงหน้า ผู้ชมที่ไม่สามารถมีความรู้สึกชื่นชมกับรูปแบบอันบริสุทธิ์ ได้ จะพบว่าตัวเองไม่เข้าใจ (ไม่รู้ว่าจะดูอะไรในภาพนั้น ๆ ไม่รู้ว่าภาพนั้นคือภาพอะไร ไม่รู้ว่าภาพนั้นมีความหมายอะไรบ้างหรือไม่) ผู้ชมเหล่านี้เปรียบได้กับคนหูหนวกที่เข้าไป ฟังเพลงคอนเสิร์ต พวกเขาไม่รู้ว่ พวกเขากำลังอยู่ในท่ามกลางการแสดงที่ยิ่งใหญ่ แต่

พวกเขาก็ขาดพลังที่จะเข้าใจท่วงทำนองดนตรีอันไพเราะยิ่งใหญ่นั้น พวกเขารู้ว่า พวกเขา น่าจะมีความรู้สึกสุนทรียะอันสูงส่ง แต่มันเป็นการยากสำหรับพวกเขา หรืออาจเป็นไปได้เลยที่พวกเขาจะเข้าถึงความรู้สึกอันยิ่งใหญ่นี้ ดังนั้น จากรูปแบบอันบริสุทธิ์ของงานศิลปะ (ภาพ abstract) พวกเขาพยายามที่จะเก็บเอาข้อเท็จจริงหรือความคิดเกี่ยวกับชีวิตจากงานศิลปะนั้น เพื่อว่าพวกเขาจะได้สามารถมีความรู้ชั้นชมได้ แต่ความรู้สึกชั้นชมเช่นที่ว่านี้ เป็นความรู้สึกธรรมดาสามัญที่พบอยู่ทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่ความรู้สึกสุนทรียะอันสูงส่งแต่ประการใด (Bell : “Art”)

ศิลปะ abstract จะให้ความสำคัญกับทัศนศิลป์ และดนตรี ในการที่จะเข้าไปชมงานศิลปะแบบ abstract อันเป็นงานศิลปะที่แท้จริงตามความคิดของศิลปินรุ่นใหม่ นั้น ผู้ชมไม่ต้องมีความรู้หรือความคิดล่วงหน้าแต่ประการใดเลย สิ่งที่ผู้ชมจะต้องมีก็คือ การรู้จักสี เส้น รูปแบบและความเป็น 3 มิติของภาพเท่านั้นเป็นใช้ได้ เพราะ “ถ้าผู้ชมงานศิลปะแบบ abstract จะมีความรู้อะไรมากมายไปกว่านี้แล้วละก็ บางทีความสนใจของเขาอาจจะไม่จับอยู่กับรูปแบบแห่งความงามอันสูงส่งของงานศิลปะ แต่อาจจะมัวไปสนใจอยู่กับเนื้อหาของชีวิตมนุษย์มากกว่า แต่ถ้าผู้ชมมีความรู้เท่าที่กล่าวมา และไม่มีอะไรมากเกินไปเกินกว่าความจำเป็น และผู้ชมยังมีดวงตาอันบริสุทธิ์ปราศจากความคิดเกี่ยวกับโลกภายนอกแล้วละก็ ผู้ชมก็สามารถจะอยู่ในตำแหน่งที่จะมองงานศิลปะ abstract อย่างที่มันเป็นอยู่จริง ๆ ตามที่ปรากฏโดยตรงต่อสายตาของศิลปินนั่นก็คือ ศิลปะก็จะเป็นการจัดเรียบเรียงรูปแบบด้วยเส้นสี และความสัมพันธ์กันอย่างกลมกลืนเพียงอย่างเดียว”

คนส่วนใหญ่ที่ชอบดูภาพเขียนนั้น ไม่ได้ชอบภาพเขียนในฐานะที่แสดงให้เห็นถึงความกลมกลืนลงตัวขององค์ประกอบของการจัดรูปแบบ เส้นสี ความสัมพันธ์กันในภาพเขียนนั้น ๆ แต่ที่ชอบภาพเขียน ๆ นั้น เพราะภาพเขียนแสดงให้เห็นถึงสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สภาพชีวิตและคุณค่าของชีวิตที่พวกคนรู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีในชีวิตประจำวัน ความรู้สึกชั้นชมเช่นนี้ เป็นความรู้สึกธรรมดา ๆ เกี่ยวกับโลก การมองภาพเขียนเช่นนี้ (ภาพที่เลียนแบบของจริง) จึงไม่ได้ช่วยให้เราเข้าถึงโลกของความงามทางสุนทรียะอันยิ่งใหญ่สูงส่ง, ซึ่งก็คือโลกของแบบอันบริสุทธิ์นั่นเอง ดังนั้นผู้ชมผู้ซึ่งไม่รู้ว่าศิลปะที่แท้จริงคืออะไรกันแน่นั้น ส่วนใหญ่มักมองภาพเขียนเพียงเพื่อจะนำตัวเองกลับลงมาสู่โลกของคุณค่าความรู้สึกสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตคน ผู้ชมงานศิลปะเช่นที่ว่านี้จะพลาดโอกาสอันยิ่งใหญ่ที่จะถูกพาเข้าไปสู่โลกของความงามที่แท้จริง หรือโลกของประสบการณ์ทางสุนทรียะอันสูงส่งละเอียดอ่อน

เมื่อคนเราเผชิญหน้ากับภาพเขียน (แบบ abstract) นั้น โดยสัญชาตญาณธรรมชาติแล้ว เขามักจะใช้รูปแบบอันบริสุทธิ์ของภาพเขียนนั้น กลับลงมาสู่ชีวิตธรรมดา ๆ ของพวกเขา เขามองรูปแบบอันสร้างสรรค์นั้น ราวกับว่ามันเป็นรูปที่เลียนแบบสิ่งต่าง ๆ ในโลก (representation) เขามองดูภาพเขียนราวกับว่ามันเป็นภาพถ่ายจากกล้อง แทนที่เขาจะใช้สายธารแห่งศิลปะเป็นเครื่องนำทางจากกระแสชีวิตอันวุ่นวายไปสู่โลกแห่งมิติใหม่ของประสบการณ์ทางสุนทรียะอันยิ่งใหญ่ เขาหันหลังกลับ ตรงดิ่งย้อนลงมาสู่โลกแห่งประโยชน์ใช้สอยของมนุษย์ สำหรับคน ๆ นั้น ความสำคัญของงานศิลปะจะขึ้นอยู่กับสิ่งที่

ภาพเขียนนั้นเป็นตัวแทนหรือเลียนแบบมามากกว่าการขึ้นอยู่กับรูปแบบอันบริสุทธิ์ ดังนั้นจึงไม่มีอะไรใหม่ ๆ ได้เพิ่มเติมเข้าไปสู่ชีวิตของเขา มีแต่เนื้อหาเก่า ๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีกวนเวียนกลับเข้ามาแสดงใหม่ (Bell : “Art”)

Bell มีความคิดทางปรัชญาว่า เบื้องหลังโลกที่ปรากฏทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ของคนเรานั้น (sensible world) ยังมีโลกของความจริงแท้ (reality) ที่นิรันดร์ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นพื้นฐานของโลกแห่งสิ่งปรากฏ เมื่อศิลปินมองสิ่งต่าง ๆ ในฐานที่มัน “เป็นการรวมตัวกันของรูปแบบอันบริสุทธิ์ เส้นสี ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่กลมกลืนลงตัว” นั้น หมายความว่าศิลปินสามารถที่จะเห็นธาตุแท้ของความเป็นจริง ที่แฝงเร้นอยู่ในวัตถุทางผัสสะทั้งหลายและพวกคนธรรมดาสามารถมองเห็น “รูปแบบของความจริงอันบริสุทธิ์” นี้ได้ชั่วคราวจากผลงานทางศิลปะของศิลปินนั้น ๆ เมื่อผู้ชมมองเห็นรูปแบบของความจริงอันบริสุทธิ์ จากงานของศิลปินพวกเขาก็จะเกิดอารมณ์ความรู้สึกสุนทรีย์ะไปในทิศทางเดียวกัน นั่นก็คือ การคิดใคร่ครวญถึงความจริงสูงสุดอย่างเดียวกัน จากทัศนะนี้เอง จะเห็นว่า ศิลปะทำหน้าที่เป็นหน้าต่างที่เปิดออกให้เรามองผ่านไปสู่ความเป็นจริง รูปร่างของบานหน้าต่าง ซึ่งก็คือ เนื้อหาของงานศิลปะอาจจะเปลี่ยนจากยุคหนึ่งไปอีกยุคหนึ่ง เหมือนที่บางทีสีของหน้าต่างอาจสีมืดมัวบ้าง สดใสบ้าง แต่ภาพความจริงที่หน้าต่างเผยให้เห็นนั้น จะเป็นอย่างเดียวกันอยู่ตลอดเวลาชั่ววันรันดร์ นั่นก็คือรูปแบบอันบริสุทธิ์อันเป็นการรวมตัวกันของแบบสีเส้นความสัมพันธ์ต่าง ๆ อย่างพอดีลงตัวนั่นเอง Bell จึงคิดว่าผู้ชมที่ติดอยู่กับเนื้อหาของศิลปะก็คือคนที่ยังไม่เข้าถึงศิลปะที่แท้จริง เพราะการดูศิลปะที่แท้จริงนั้น เขาไม่ดูกันที่เนื้อหา แต่ดูกันที่รูปแบบแห่งนัยยะ หรือรูปแบบบริสุทธิ์ ซึ่งก็คือองค์ประกอบหลักของภาพ abstract ต่างหาก เราจึงจะสามารถเข้าถึงโลกของความจริง ความดี ความงามที่แท้จริงได้

ใครก็ตามที่ไม่สามารถมองเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ในตัวของมันเอง เฉกเช่นเดียวกับการที่ศิลปินมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในรูปแบบของการรวมตัวกันของเส้นสีความสัมพันธ์อันกลมกลืนลงตัวโดยไม่คิดถึงประโยชน์ของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นที่จะมีต่อชีวิตหรือโลกภายนอกได้ เขาผู้นั้นจะไม่มีวันได้รับสิ่งที่ดีที่สุด ที่สิ่ง ๆ นั้นจะสามารถให้กับเขาได้เลย โลกของอารมณ์ความรู้สึกอันละเอียดอ่อนทางสุนทรีย์ะนั้น ไม่ใช่โลกธุรกิจอันเต็มไปด้วยผลประโยชน์ของมนุษย์และไม่ใช่โลกของอารมณ์ทางร่างกายอันเร่าร้อน ในโลกแห่งความงามทางสุนทรีย์ะนั้น จะไม่มีเสียงกู่ที่ไร้สาระ และจะไม่มีเสียงดังวุ่นวายของวัตถุ เราจะได้ยินแต่เพียงเสียงที่สดใสกังวานก้องของความกลมกลืนอันไพเราะงดงามยิ่ง ที่ไร้ถ้อยคำใด ๆ ในชีวิตจะสรรหาอธิบายได้ (Bell : “Art”)

นั่นก็คือถ้าเราสามารถชื่นชมกับศิลปะแบบ abstract ได้อย่างดื่มด่ำซาบซึ้งจริง ๆ แล้ว Bell คิดว่า เราสามารถขึ้นไปพ้นจากกระแสชีวิตอันวุ่นวายจากกิเลสตัณหาได้ชั่วขณะหนึ่ง และสามารถเข้าถึงความสุขสงบของจิตใจที่อยู่เหนือกองทุกข์ของชีวิตทั้งปวงได้ชั่วคราว